

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Investigating the effect of the bag reading method based on the social constructivist approach on the reading skills and attitudes of the fourth grade students of Abadeh.

Zh.Heidari¹, M. Javdani², P. Keyhanzadeh*³

¹ Department of Educational Sciences, Shahid Bahonar Campus, Farhangian University, Shiraz, Iran

² Department of Educational Sciences, Shahid Bahonar Campus, Farhangian University, Shiraz, Iran

³ Shahid Bahonar Campus Shiraz Iran

ABSTRACT

Background and Objectives: Reading skill is one of the most basic needs of students, especially in elementary school. This skill to understand and solve problems of different courses. Learning to read more than listening requires dedicated efforts and direct instruction. This research was conducted with the aim of investigating the method of bag reading based on the structure of the social structure based on the reading skill and attitude of the fourth grade students of Abadeh city. **Methods:** The research was semi-experimental and its statistical population included all the fourth grade students of Abadeh city in the academic year of 2019-1400. Among these, 30 female students were selected by simple random sampling and assigned to the experimental and control groups. The measurement tools included Perl's Reading Literacy Test and McKenna Walker's Reading Attitude Questionnaire (1995). The subjects of the experimental group underwent reading training based on the qualitative reading method during 12 sessions. The research data was examined and analyzed through covariance analysis. **Findings:** Based on the results of the research, the qualitative reading method increased the reading skill and attitude dimensions of the fourth grade students of Abadeh city. **Conclusion:** The results of the research showed that reading education inspired by social constructivism approach can be used to strengthen reading skills and increase the attitude towards reading.

Keywords:

Social constructivist approach,
reading skills,
reading attitude,
fourth grade

1 .Corresponding author
✉ p.keyhan.b@gmail.com

ISSN (Online): 2645-7717

DOI: [10.48310/ITT.2023.3109](https://doi.org/10.48310/ITT.2023.3109)

Received: 2022/04/06

Reviewed: 2023/03/09

Accepted: 2023/09/17

PP: 147- 159

Citation (APA): Heidari, Z., Javdani, M., & Keyhanzadeh, P. (2023). Investigating the effect of reading bag method based on social constructivism approach on the skill and attitudinal dimensions of reading in fourth grade elementary students of Abadeh city. *The Journal of Theory and Practice in Teachers Education*, 10 (17), 147 - 159.

 <https://doi.org/10.48310/ITT.2023.3109>

بررسی تأثیر روش کیف خواندن مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر ابعاد مهارتی و نگرشی خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی شهرستان آباد

مقاله پژوهشی

ژایلا حیدری^۱، محمد جاودانی^۲، پریسا کیهان‌زاده^{۳*}

۱. استادیار، گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

۲. استادیار، گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

۳. گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

چکیده

پیشینه و اهداف: مهارت خواندن، یکی از اساسی‌ترین نیازهای یادگیری دانش‌آموزان به خصوص در دوره‌ی ابتدایی است. این مهارت برای درک و حل مسائل دروس مختلف ضروریست. فراگیری خواندن بیش از گوش دادن، نیاز به کوشش‌های اختصاصی و آموزش مستقیم دارد. این پژوهش با هدف بررسی تأثیر روش کیف‌خواندن مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر ابعاد مهارتی و نگرشی خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی شهرستان آباد انجام شد. **روش:** پژوهش از نوع نیمه آزمایشی بوده و جامعه آماری آن شامل، تمامی دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی شهرستان آباد در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند. از این میان تعداد ۳۰ دانش‌آموز دختر به شیوه نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب و در گروه آزمایش و گواه گمارده شدند. ابزارهای سنجش شامل، آزمون سواد خواندن پرلز و پرسشنامه نگرش به خواندن مککنا و کر (۱۹۹۵) بود. آزمودنی‌های گروه آزمایش طی ۱۲ جلسه تحت آموزش خواندن براساس روش کیف خواندن قرار گرفتند. داده‌های پژوهش از طریق تحلیل کوواریانس مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. **یافته‌ها:** براساس نتایج پژوهش، روش کیف خواندن ابعاد مهارتی و نگرشی خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم شهرستان آباد را افزایش داد. **نتیجه‌گیری:** نتایج پژوهش نشان داد، آموزش خواندن با الهام از رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی می‌تواند جهت تقویت مهارت خواندن و افزایش نگرش مثبت نسبت به خواندن مورد استفاده قرار گیرد.

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید.

DOI: [10.48310/ITT.2023.3109](https://doi.org/10.48310/ITT.2023.3109)

واژه‌های کلیدی:

رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی، مهارت خواندن، نگرش به خواندن، پایه چهارم ابتدایی.

۱. نویسنده مسئول

p.keyhan.b@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۱۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۶/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۶

شماره صفحات: ۱۴۷ - ۱۵۹

COPYRIGHTS

©2024 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

مقدمه

در رویکر سازنده‌گرایی اجتماعی فرد دانش خود را براساس تعامل با محیط و سایر یادگیرندگان می‌سازد. در واقع نظریه سازنده‌گرایی چگونگی ساخت دانش بی‌همتا حاصل از تجربه فرد یادگیرنده را روشن می‌سازد. از نظر فلسفی نیز این نظریه در مقابل رفتارگرایی و شناخت‌گرایی (دارای زیربنای فلسفی رئالیستی) قرار دارد. سازنده‌گرایان عقیده دارند در کلاس درس سازنده‌گرا؛ حل مسئله، مهارت‌های تفکر انتقادی، کاربرد تأملی و فعال دانش، استدلال کردن و مهارت‌های خود تنظیمی مهم‌ترین اهداف یادگیری هستند. از منظر سازنده‌گرایی فرایند یادگیری خود مهم‌ترین هدف یادگیری است. در این رویکرد، معلم نقش راهنما دارد و به دانش‌آموزان فرصت و اختیار لازم را می‌دهد. وی با ایجاد فرصت مناسب برای ایراد سوال و بیان نظرات مستدل، بحث و گفتگو در خصوص نظرات مخالف، انگیزه و توان یادگیرندگان را می‌سازد. بنابراین در رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی یادگیرنده و تجربه وی مرکز یادگیری قرار می‌گیرد (احمدی قراچه و دوکوهکی، ۱۳۹۷).

برای جلب توجه دانش‌آموزان به خواندن و افزایش درک آنان از خواندن نظریه‌ی سازندگی اجتماعی^۱ نقش اثر گذاری دارد. طبق نظریه ویگوتسکی از طریق بحث و گفتگوهای جمعی با افراد ماهرتر، رشد شناختی ایجاد می‌گردد. در رویکردهای خواندن مبتنی بر نظریه‌ی سازندگی اجتماعی، توسط خوانندگان یک گروه اجتماعی تشکیل می‌شود و با تعامل با یکدیگر، معنی از متن ساخته می‌شود. استفاده از بحث گروهی در این رویکردها معمولاً با بحث از موضوعی از دل متن یا پرسشی از مطالب گفته شده در متن مانند پرسش از انگیزه رفتار یکی از شخصیت‌های داستان، شروع می‌شود (تریآ، ۲۰۲۰). در این زمینه مطالعات مختلفی بر نقش سازنده‌گرایی و ابعاد آن بر مهارت‌های یادگیری و آموزش تاکید کردند، یافته‌های پژوهش پوروارنو^۳ (۲۰۱۸)، نشان داد سازنده‌گرایی تأثیر مثبتی بر پیشرفت آموزشی دارد و توانایی دانش‌آموزان را بهبود می‌بخشد، دلیل این یافته به این موضوع باز می‌گردد که سازنده‌گرایی، کنجکاوی یادگیرنده را در مورد موضوع جدید باز می‌کند (عیاز^۴، ۲۰۲۰). دانش‌آموزان همچنین می‌توانند دانش خود را برای ایجاد و طراحی چیزی مرتبط با نیازهای خود بسازند و در نتیجه مهارت‌هایی چون خواندن تقویت می‌گردد. همچنین جمبری^۵ (۲۰۲۱)، نیز بر اثر گذاری سازنده‌گرایی در کیفیت آموزش تأکید داشت.

آن چنان که مشخص است مهارت خواندن در ارتباط با مقوله‌های بسیاری است و یکی از ابعاد مهم آموزش نیز می‌باشد. علاوه بر رویکرد آموزشی، عوامل متعددی در بهبود خواندن دانش‌آموزان اثرگذارند که نگرش به خواندن را می‌توان یکی از عوامل مهم دانست. نگرش لازمه خواندن و بیان‌کننده احساس خواننده برای خواندن و در نتیجه افزایش میل وی برای خواندن یا اجتناب از آن محسوب می‌شود (مارتینز، آریکاک و جوئل^۶، ۲۰۰۸). دانش‌آموزانی که به خواندن علاقه ندارند و خواندن برای آن‌ها لذت‌بخش نیست، نگرش منفی نسبت به خواندن دارند. این نگرش منفی تمایل فرد به خواندن را کاهش می‌دهد و به مرور باعث ناتوانی در خواندن می‌شود (پچر^۷، ۲۰۱۰).

تجارب موفق در خواندن نیز نگرش مثبت به خواندن و در نتیجه زیاد خواندن و پیشرفت خواندن را بهبود می‌دهد. عوامل دیگری مانند توانایی خواندن، رویکرد آموزشی، سطح پایه تحصیلی، جنسیت و فرهنگ بر نگرش به خواندن اثر می‌گذارند. اهمیت نگرش چنان است که اگر معلمان برای خواندن کوشش کنند، اما دانش‌آموزان علاقه و میل به خواندن نداشته باشند، تلاش معلم برای آموزش خواندن به چشم نمی‌آید (بلک^۸، ۲۰۰۶).

¹ Social constructivism

² Tria

³ Purwarno

⁴ Ayaz

⁵ Jemberie

⁶ Martines, Aricak & Jewell.

⁷ Petscher

⁸ Black

در کشورهای مختلف مهارت خواندن و پیشرفت در آن توجه بسیاری از صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف زبان شناسی، روان‌شناسی، تعلیم و تربیت، فلسفه و ... را به خود جلب نموده است. همه ساله میلیون‌ها کودک دانش‌آموز به مدرسه می‌روند و هزاران معلم، آموزش خواندن را آغاز می‌کنند. اکثر این کودکان، پس از اتمام دوره تحصیلی خود تنها به سطحی از توانایی خواندن دست می‌یابند که تنها، خود را مطابق با نیاز جامعه سازگار کنند. همه کودکان توانایی مشابهی برای خواندن ندارند و تفاوت قابل توجهی بین سطح پیشرفت خواندن آنان ملاحظه می‌شود.

بررسی گزارش نتایج آزمون پرلز در سال‌های ۲۰۰۳، ۲۰۰۶ و ۲۰۱۱، نشان می‌دهد جایگاه پایین ایران نیاز به واکاوی آموزش و یادگیری خواندن دارد. در مطالعات پرلز در سال ۲۰۰۱ ایران در بین ۳۵ کشور رتبه ۳۲ و در سال ۲۰۰۶ در بین ۴۵ کشور رتبه ۴۰ و در سال ۲۰۱۱ در بین ۴۵ کشور، رتبه ۳۸ را به دست آورده است (پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۹۱). سیف نراقی و نادری (۱۳۹۴) طبق پژوهش خود نرخ ناتوانی ویژه یادگیری در کشور ایران را ۱۱ درصد اعلام کردند که براین اساس حداقل ۹ درصد از آن شامل جمعیت دانش‌آموزان نارساخوان است.

اگرچه در زمینه خواندن و عوامل مؤثر بر بهبود این مهارت، مطالعات بسیاری انجام گرفته، اما پژوهشی که به تبیین تأثیر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر ابعاد مهارتی و نگرشی خواندن دانش‌آموزان پرداخته باشد؛ کمتر است و خلا نظری و عملیاتی در این زمینه با هدف روشنگری نظری و حل مسئله و بهبود شرایط در زمینه مهارت خواندن، مسئله ای اساسی و حیاتی است که این پژوهش به آن می‌پردازد و بر همین اساس سوال خویش را چنین مطرح می‌کند که؛ رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر ابعاد مهارتی و نگرشی خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی چه تأثیری دارد؟

چارچوب نظری پژوهش:

رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی^۱:

رویکرد سازنده‌گرا با اشاره به این که دانش امری ساختنی است که فرد یادگیرنده، از طریق ترکیب دانش قبلی و اطلاعات جدید مانند اطلاعات معلم، کتب و تجارب علمی خود دانش جدیدی را شکل می‌دهد، رویکرد خود را روشن می‌سازد. اندیشه‌ها و نظریه‌های ویگوتسکی سرمنشأ سازنده‌گرایی اجتماعی یا دیالکتیکی است. نظریه سازنده‌گرایی اجتماعی بیان می‌دارد دانش در بافت و محیط اجتماعی وجود دارد و در بین افراد مشترک است. براین اساس تعامل بین یادگیرنده و محیط اجتماعی وی، ابزار اصلی ساخت دانش است. منظور از محیط اجتماعی معلم، دوستان، همکلاسی‌ها و خانواده و... است. شناخته شده‌ترین و معروف شده‌ترین نوع سازنده‌گرایی، سازنده‌گرایی اجتماعی است. یادگیری در رویکرد سازنده‌گرایی فرآیندی فردی است که حاصل مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی است (مورنو، ۲۰۱۰؛ به نقل از حسینی‌ایمنی، ۱۳۹۵).

ریشه‌های تاریخی دیدگاه سازنده‌گرایی دیالکتیکی در افکار دیوبی و ویگوتسکی به خوبی مشهود است. ویگوتسکی تفکر را ویژگی فرد به تنهایی نمی‌داند؛ بلکه تفکر، حاصل تعامل فرد و محیط اجتماعی اوست. ویگوتسکی بر ماهیت اجتماعی ذاتی رشد تأکید دارد و با ایجاد دوگانگی بین ذهن/ ماده مخالفت می‌ورزد. به عقیده او، کنش بین یادگیرنده و شرایط اجتماعی وی بخش اصلی رشد شناختی را تعیین‌کننده می‌کند (مهرمحمدی، ۱۳۸۷).

روش‌های تدریس سازنده‌گرایی اجتماعی

سانتراک (۲۰۰۴) دو پیش فرض رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی را بدین گونه عنوان می‌کند: (۱) بافت اجتماعی نقش مهمی در یادگیری خواندن ایفا می‌کند و (۲) خوانندگان با هر میزان اطلاعاتی، از هر فرهنگی می‌توانند در یادگیری به افرادی که دانش کم‌تری دارند، کمک کنند.

بنابراین روش‌های زیر برای آموزش خواندن مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی پیشنهاد می‌شود:

^۱ social constructivism approach

^۲ Moorono

• **تدریس متقابل:** در این روش دانش‌آموزان به نوبت بحث در گروه‌های کوچک را به عهده می‌گیرند. همچنین بحث می‌تواند بین معلم و یک یا چند دانش‌آموز باشد. در تدریس متقابل، در ابتدا معلم راهبردها و مدل‌هایی که در ساختن معنی نوشته مورد استفاده قرار می‌گیرد را توضیح می‌دهد. بعد از فراگیران خواسته می‌شود جهت کمک به یادگیریشان، این راهبردها را اجرا نمایند. سپس معلم بصورت تدریجی فعالیت خود را کاهش داده و به دانش‌آموزان اجازه ابتکار عمل می‌دهد.

• **انجمن‌های کتابخوانی:** گروه‌هایی برای بحث درباره‌ی مطالب خواندنی شامل دانش‌آموزان همسال تشکیل و توسط آنان اداره می‌شود. انجمن‌های کتابخوانی بر این اصل ساخت‌گرایی اجتماعی کار می‌کنند که معنی در توافق با اجتماع ساخته می‌شود.

• **ارتباط مدرسه، خانه، اجتماع:** از نظر سازنده‌گرایی اجتماعی، مدارس تنها زمینه اجتماعی-فرهنگی نیستند که در خواندن اهمیت دارند، خانواده‌ها و اجتماعات محلی نیز مهم است. یکی از نگرانی‌های ویژه در مورد زبان آموزی، کودکان خانواده‌های کم درآمد هستند. تحقیقات نشان داده است که کودکان خانواده‌های ثروتمند، دو برابر کودکان خانواده‌های متوسط تجربه زبانی دارند. کودکانی که قبل از مدرسه رفتن برایشان کتاب خوانده نمی‌شود، زمانی که به مدرسه می‌روند، از سایر کودکان بیشتر عقب می‌مانند. اغلب دانش‌آموزانی که به خواندن علاقه‌مندند عنوان می‌کنند، حداقل یک نفر بوده است تا برای آنان کتاب بخواند یا درباره آن چه خوانده‌اند، با او به بحث و گفتگو بپردازند (سانتراک، ۲۰۰۴؛ ترجمه: سعیدی و همکاران، ۱۳۹۵).

با توجه به سازنده‌گرایی اجتماعی، مدرسه و خانه هر دو بعنوان اجتماعی که دانش‌آموزان در آن حضور می‌یابند نقش مهمی در خواندن دارند. از آن‌جا که معلمان و روش تدریس آنان نمی‌تواند جدای از ایجاد مهارت و فرهنگ خواندن در بین دانش‌آموزان باشد، لذا بایست به این مهم پرداخته و در راستای ایجاد شرایط بهتر و روش‌های مناسب‌تر گام برداشت. ایجاد ارتباط خانه و مدرسه، نیز از موارد مهمی است که موجب ایجاد تحول در بهبود خواندن دانش‌آموزان خواهد شد. در رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی فرصت دادن به دانش‌آموزان برای تعامل در گفت‌وگوهای معنی‌دار درباره‌ی آن چه جدید خوانده‌اند مورد توجه و تأکید است، لذا فراهم کردن این زمینه، به عهده کادر مدرسه و والدین می‌باشد که باید برای آن برنامه‌ریزی کرد. بر این اساس روش «کیف خواندن» مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی توسط محقق پیشنهاد شده که در ذیل آمده است:

کیف خواندن!

درگیر کردن کودکان در زمینه سوادآموزی در خانه یکی از راه‌های افزایش مشارکت خانواده‌ها در امر آموزش است. علاوه بر آن، بدون شک کیفیت منابع و فعالیت‌ها، در توسعه سواد و توانایی‌های زبانی کودکان نیز اثرگذار است. تهیه کیف خواندن در خانه راهی برای تأمین فعالیت‌های ارتقاء سواد است که با مشارکت والدین، از روش‌های نوین حمایت می‌کند. کیف خواندن در خانه، در خصوص محتوا، اجرا و ارزیابی پیشنهادهایی را ارائه می‌دهد که برای جلب مشارکت والدین در آموزش فرزندان در خانه آماده شده است (ریچاردسون، میلر ۲، ۲۰۰۸، به نقل از گوداورتون ۳، ۲۰۱۷).

پیشینه پژوهش

علاوه بر این نتایج پژوهش حسینی و نعمتی (۱۳۹۴)، توجه ویژه به برنامه‌ریزی و اجرای دقیق رشد مهارت خواندن را تأکید نموده و نشان داده است، دانش‌آموزانی که از توانمندی بالاتری در خواندن برخوردار بودند، در سایر دروس نیز موفق‌تر از دیگران عمل کردند.

¹ Literacy Bags

² Richardson & miller

³ Good Overton

ماهیت روابط خانواده و مدرسه در بین جوامع متفاوت است؛ زیرا همه در تلاشند رضایت‌بخش‌ترین برنامه آموزشی را در محدوده انتظارات جامعه اجرا کنند. می‌توان ادعا کرد اکثر والدین تمایل دارند فرزندانشان خوانندگان موفق باشند. متأسفانه، بعضی از والدین از نحوه ارائه اطلاعات یا روش‌ها و فعالیت‌های معلم برای ارتقاء مهارت خواندن فرزندان خود مطلع نیستند تا از آن استفاده کنند (گوداورتون^۱، ۲۰۱۷).

حسن‌زاده بارانی کرد(۱۳۹۶) نقش فعالیت‌های حمایتی والدین بر عملکرد سواد خواندن دانش‌آموزان را به صورت مستقیم و غیر مستقیم از طریق نگرش‌ها و منابع آموزشی مؤثری دانست. کریمی(۱۳۹۴) در بررسی عوامل مؤثر بر ارتقا سواد خواندن دانش‌آموزان بر اساس یافته‌های ملی و بین‌المللی، یکی از مهم‌ترین عوامل ارتقا سواد خواندن دانش‌آموزان را فرهنگ خانواده از نظر میزان ارزش‌گذاری به کتاب و کتابخوانی و نگرش به خواندن و سپس خود پنداره و نگرش دانش‌آموزان به خواندن می‌داند. قائدآمین، کیامنش و قربانی(۱۳۹۳) در پژوهشی با بررسی داده‌های پرلز ۲۰۰۶، به این نتیجه رسیدند که وضعیت اقتصادی_ اجتماعی، فعالیت‌های خواندن در خانه، خودپنداره خواندن و نگرش به خواندن دانش‌آموز بر پیشرفت سواد خواندن تأثیر دارد. سیلینکاش، سنچال، تورپا و لرکانن^۲(۲۰۲۰) نیز در پژوهش خود نشان دادند؛ خواندن مشترک و آموزش خواندن در خانه، استقلال کودکان را تأیید کرده و والدین با رفتارهای آموزشی موجب پیشرفت فرزندشان در خواندن شدند. گودمن سیمون، گیلفلورد و پاچکوستا^۳(۲۰۲۰) طرح کیف‌های سواد خانگی را به ویژه برای خانواده‌های کم درآمد، باعث تعامل خانواده با فرزندشان در سال‌های اولیه که در نتیجه به ارتقا سواد خانواده و کودک کمک کرده و تأثیر بسزایی بر ارزش اجتماعی سواد مؤثر دانستند. ملرو، ویلالون و ماگالدی^۴(۲۰۲۰) نیز در پژوهش خود نگرش به خواندن، اعتماد به نفس در خواندن، مشارکت خانوادگی و درک مطلب در کلاس دوم را بررسی کردند که نتایج نشان داد؛ دانش‌آموزانی که اعتمادبنفس بالایی داشتند نگرش به خواندن و نوشتن در آن‌ها بسیار مثبت بود. خواندن با اعتماد به نفس بالا و مشارکت خانوادگی ارتباط معناداری با درک مطلب نیز داشت. فرنستروم^۵(۲۰۱۷) در پژوهش خود با عنوان «تأثیر کیف‌های سوادآموزی در منزل بر نگرش والدین و دانش‌آموزان نسبت به مدرسه» مشخص کرد کیف‌های سوادآموزی خانگی بر نگرش خانواده‌ها و دانش‌آموزان مدرسه تأثیر مثبت دارد. تیمکی^۶(۲۰۱۵) در پژوهش خود تأیید می‌کند که دخالت والدین در تعلیم فرزندان و نگرش آنان درباره مدرسه و اهداف آینده بسیار تأثیرگذار است.

اگرچه در زمینه خواندن و عوامل مؤثر بر بهبود این مهارت، مطالعات بسیاری انجام گرفته، اما پژوهشی که به تبیین تأثیر روش‌های مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر ابعاد مهارتی و نگرشی خواندن دانش‌آموزان پرداخته باشد؛ کمتر است و خلا نظری و عملیاتی در این زمینه با هدف روش‌نگری نظری و حل مسئله و بهبود شرایط در زمینه مهارت خواندن، مسئله‌ای اساسی و حیاتی است که این پژوهش به آن می‌پردازد و بر همین اساس سوال خویش را چنین مطرح می‌کند که؛ روش کیف خواندن مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر ابعاد مهارتی و نگرشی خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی چه تأثیری دارد؟

بنابراین پژوهش حاضر اهداف زیر را دنبال می‌کند:

۱. تبیین تأثیر طرح «کیف خواندن» مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر مهارت خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی شهرستان آباده.
۲. تبیین تأثیر طرح «کیف خواندن» مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی بر نگرش خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی شهرستان آباده.

¹ Good Overton

² Silinskas, Sénéchal, Torppa & Lerkkanen

³ Guzmán-Simón, Gil-Flores & Pacheco-Costa

⁴ Melero, Villalon & Magaldi

⁵ Fernstrum

⁶ Timkey

روش

پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون_ پس‌آزمون با گروه کنترل بود که با نمونه‌گیری به روش خوشه‌ای، در صدد مشخص ساختن هدف پژوهش مبنی بر تأثیر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی در بهبود مهارت خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم صورت گرفت. در این پژوهش دو گروه وجود داشت که تعدادی از شرکت‌کنندگان بطور تصادفی در گروه آزمایش و کنترل قرار و هر دو گروه در یک زمان و قبل از عمل آزمایشی مورد آزمون قرار گرفتند. پس از عمل آزمایشی بر روی گروه آزمایش، هر دو گروه مجدداً اندازه‌گیری شدند.

در این پژوهش جامعه آماری شامل تمام دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی شهرستان آباءه در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مجموعاً شامل ۱۲۸۱ و به تفکیک شامل؛ ۶۴۶ دانش‌آموز پسر و ۶۳۵ دانش‌آموز دختر بود. نمونه آماری متشکل از ۳۰ نفر از دانش‌آموزان دختر پایه چهارم ابتدایی شهرستان آباءه به روش خوشه‌ای تعدادی از مدارس و سپس به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده از بین دانش‌آموزان تمام پایه‌ها، تعدادی از دانش‌آموزان پایه چهارم به عنوان نمونه انتخاب شدند. بدین صورت که ابتدا پس از اخذ مجوز از اداره آموزش و پرورش شهرستان آباءه، دو مدرسه دوره دوم به صورت قرعه‌کشی انتخاب شدند. پس از هماهنگی با مدیران و معلمان، به جهت هم‌تاسازی نمونه‌های آزمایشی، از بین فهرست دانش‌آموزان انتخابی تعداد ۳۰ دانش‌آموز از نظر جنسیت، نمره درس فارسی سال سوم (شامل نمرات خوب و خیلی خوب) و سطح سوادالدین (دیپلم به بالا) انتخاب و به صورت تصادفی در گروه‌های آزمایش و کنترل جایگزین شدند. در مرحله اجرا ابتدا والدین در خصوص اجرای طرح توجیه شدند. گروه آزمایش به مدت ۱۲ جلسه (هفته ای ۲ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای) روش کیف خواندن مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی را برای خواندن دریافت کرد. در این جلسات محتوای خواندنی در گروه آزمایش به اشتراک گذاشته شد و دانش‌آموزان می‌بایست در زمان تعیین شده در جمع اعضای خانواده متن را بخوانند و با اعضای خانواده به بحث و گفتگو بپردازند. هر کس براساس دریافت خود از متن، می‌تواند نظراتی ارائه کند و نظرات هر کس رد یا تأیید نمی‌گردد. در نهایت بحث و گفتگوی اعضای خانواده، ساخت مفهوم به عهده هر فرد است، زیرا هر فرد براساس ساخت‌های ذهنی قبلی خود مفهومی را می‌سازد. در نهایت یکی از والدین گزارشی از جلسه خواندن خانوادگی به پژوهشگر ارائه می‌داد. این گزارش شامل، سرعت خواندن، دقت خواندن، بحث و گفتگوی شکل گرفته، میل و علاقه به خواندن و ایده مطرح شده توسط دانش‌آموز بود. پژوهشگر نیز به این شرح حال بازخورده داده و در خصوص مسائل و مشکلات احتمالی راهنمایی لازم را بعمل می‌آورد. همچنین دانش‌آموزان پس از این تجربه، گزارش خواندن خود را به پژوهشگر اعلام کرده و به ایراد سؤال یا بیان نظرات خود می‌پرداختند. در گروه کنترل نیز، محتوا در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفته اما تنها به روش مرسوم معلم‌محوری، معلم از روی متن خوانده و سپس تعدادی از دانش‌آموزان به روخوانی متن می‌پرداختند.

به منظور ارزیابی اهداف و فرایندهای خواندن، آزمون پرلز مجموعه‌ای از متون ادبی و اطلاعاتی و پرسش‌هایی که دانش‌آموز را ملزم به استفاده از فرایندهای درک مطلب می‌کند را در بردارد. مطالعه پرلز سه جنبه از سواد خواندن دانش‌آموزان را مورد بررسی قرار می‌دهد: فرایندهای درک مطلب، اهداف خواندن، انواع رفتارها و نگرش‌ها نسبت به خواندن. ابعاد ۱ و ۲ با انجام آزمون نوشتاری درک مطلب (سوالات آزمون سواد خواندن) و بعد سوم با انجام پرسشنامه های ۴ گانه (زمینه‌یابی، دانش‌آموز، معلم و مدرسه) سنجیده می‌شود. در این پژوهش روایی صورتی این پرسشنامه توسط اساتید، معلمان و متخصصان تأیید شد و پایایی از طریق الفای کرونباخ ۰/۸۶ برآورد شد.

پرسشنامه نگرش به خواندن مکنا و کر (۱۹۹۵) جهت سنجش نگرش دانش‌آموزان به خواندن استفاده می‌شود. این پرسشنامه دارای ۲۰ گویه و هر گویه شامل جمله ساده‌ای درباره خواندن می‌باشد. پرسشنامه به صورت طیف لیکرت طراحی شده است و آزمودنی باید برای هر سؤال یکی از تصویرهای خیلی خوشحال، خوشحال، غمگین و خیلی غمگین را انتخاب کند. دانش‌آموزان براساس این که چه احساسی دارند و با توجه به تصویرهای ارائه شده جلو هر سؤال، یکی از شکل‌ها را علامت می‌زنند. این پرسشنامه دارای دو خرده آزمون نگرش به خواندن در خارج از مدرسه (تفریحی) و

نگرش به خواندن در مدرسه (تحصیلی) می‌باشد. پس از انجام تحلیل عاملی، دو عامل نگرش به خواندن آموزشی و نگرش به خواندن تفریحی استخراج شد که مجموعاً ۴۷/۴۳ درصد از واریانس را تبیین می‌کند؛ هم‌چنین، بررسی پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ مقادیر ۰/۷۲ برای مقیاس‌های آموزشی و ضریب ۰/۷۱ برای مقیاس تفریحی و در نهایت ضریب آلفای ۰/۷۷ برای کل مقیاس به دست آمد.

یافته‌ها

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل کوواریانس تک‌متغیره و در دو بخش آمار توصیفی و استنباطی ارائه شده است. در بخش آمار توصیفی از شاخص‌های پراکندگی و مرکزی استفاده شد. در بخش آمار استنباطی نیز با تأیید پیش فرض نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس تک‌متغیره (ANCOVA) استفاده شد.

شاخص‌های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه (مهارت خواندن و نگرش به خواندن) برحسب دو گروه (کیف خواندن و کنترل) در دو مرحله اندازه‌گیری (پیش‌آزمون و پس‌آزمون) از نظر میانگین و انحراف معیار نشان داده شده است.

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار ابعاد مهارتی برحسب گروه و اندازه‌گیری

متغیر	گروه	آزمون	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
ابعاد مهارتی خواندن	کیف خواندن	پیش‌آزمون	۱۵	۶/۰۳	۳/۵۰
		پس‌آزمون	۱۵	۸/۹۶	۲/۹۷۲
	کنترل	پیش‌آزمون	۱۵	۶/۵۳	۲/۶۸
		پس‌آزمون	۱۵	۶/۷۰	۲/۹۸

بررسی پیش‌فرض‌های آزمون کواریانس

قبل از تحلیل داده‌های مربوط به فرضیه‌ها، برای اطمینان از این که داده‌های این پژوهش مفروضه‌های زیربنایی تحلیل کواریانس تک‌متغیره را تأمین می‌کنند، به بررسی آن‌ها پرداخته شد:

جهت بررسی توزیع نرمال، از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شد تا از نرمال بودن داده‌ها اطمینان حاصل گردد. بنابراین مقدار محاسبه شده نرمالیت متغیرهای پژوهش از طریق آماره کلموگروف-اسمیرنوف نشان داد، متغیرهای پژوهش دارای توزیع بهنجار می‌باشند و این پیش‌فرض رعایت شده است ($p > 0.05$)، لذا می‌توان از آزمون‌های پارامتریک برای آزمون فرضیه‌های پژوهش استفاده کرد.

جدول ۲: مفروضه نرمال بودن داده‌ها برای هر متغیر به تفکیک گروه‌ها

متغیر	گروه	مقدار آماره	درجه آزادی	سطح معنی داری
ابعاد مهارتی خواندن	کیف خواندن	۰/۱۶۳	۱۵	۰/۲۰
	کنترل	۰/۱۷۰	۱۵	۰/۲۰
نگرش خواندن	کیف خواندن	۰/۱۶۸	۱۵	۰/۲۰
	کنترل	۰/۱۷۴	۱۵	۰/۲۰

بررسی برابری واریانس متغیرها

جدول ۳، مقدار محاسبه شده واریانس متغیرهای پژوهش را از طریق آزمون لوین نشان می‌دهد، این آزمون نشان داد که مفروضه‌ی برابری واریانس خطای متغیر وابسته در گروه‌ها رعایت شده است ($P < 0.05$).

جدول ۳: آزمون لوین مربوط به پیش فرض برابری واریانس ها

متغیر	گروه	F	درجه آزادی	درجه آزادی	سطح معنی داری
ابعاد مهارتی خواندن	کیف خواندن	۵/۹۸۳	۱	۲۸	۰/۰۲
	کنترل	۰/۰۸۷	۱	۲۸	۰/۷۷
نگرش خواندن	کیف خواندن	۱/۲۵۶	۱	۲۸	۰/۲۷
	کنترل	۰/۰۱۱	۱۵	۲۸	۰/۹۱

برای بررسی اثر مداخله آزمایشی کیفیت خواندن، آزمون تحلیل کواریانس تک متغیره (ANCOVA) روی نمره های متغیرهای وابسته پژوهش (مهارت خواندن و نگرش به خواندن) انجام گرفت.

همان طور که نتایج جدول ۴ نشان داد، بین میانگین نمرات پس آزمون مهارت خواندن در دو گروه (کیف خواندن و کنترل) بعد از حذف اثر پیش آزمون، در گروه کیفیت خواندن و کنترل تفاوت معنی داری وجود دارد ($P < 0/01$)، $F(1, 28) = 7/83$. به این صورت که میانگین نمرات پس آزمون گروه کیفیت خواندن به طور معنی داری بیشتر از گروه کنترل می باشد و این تفاوت معنی دار است. بنابراین این فرضیه که طرح «کیف خواندن» مبتنی بر رویکرد سازنده گرایی اجتماعی مهارت خواندن دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی را افزایش می دهد، تایید می گردد.

جدول ۴: نتایج تحلیل کواریانس مقایسه میانگین نمرات پس آزمون مهارت خواندن در دو گروه (کیف خواندن و کنترل)

منابع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
ثابت	۱۸۴۰/۸۳	۱	۱۸۴۰/۸۳	۳۷۴/۴۹	۰/۰۰۰۱
گروه	۳۸/۵۳	۱	۳۸/۵۳	۷/۸۳	۰/۰۰۹
خطا	۱۳۷/۶۳	۲۸	۴/۹۱		
کل	۲۰۱۷/۰۰	۳۰			

همان طور که نتایج مندرج در جدول ۵ نشان داد، بین میانگین نمرات پس آزمون نگرش به خواندن در دو گروه (کیف خواندن و کنترل) بعد از حذف اثر پیش آزمون، در گروه کیفیت خواندن و کنترل تفاوت معنی داری وجود دارد ($P < 0/01$)، $F(1, 28) = 7/572$. به این صورت که میانگین نمرات پس آزمون گروه کیفیت خواندن، به طور معنی داری بیشتر از گروه کنترل می باشد و این تفاوت معنی دار است. بنابراین این فرضیه که طرح «کیف خواندن» مبتنی بر رویکرد سازنده گرایی اجتماعی نگرش به خواندن دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی را افزایش می دهد، تایید می گردد.

جدول ۵: نتایج تحلیل کواریانس مقایسه میانگین نمرات پس آزمون نگرش به خواندن در دو گروه (کیف خواندن و کنترل)

منابع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
ثابت	۱۶۳۳۹۳/۲۰	۱	۱۶۳۳۹۳/۲۰	۱۱۰۳۲/۹۸	۰/۰۰۰۱
گروه	۱۱۲/۱۳	۱	۱۱۲/۱۳	۷/۵۷۲	۰/۰۱
خطا	۴۱۴/۶۶	۲۸	۱۴/۸۱۰		
کل	۱۶۳۹۲۰/۰۰	۳۰			

بحث و نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد بین میانگین نمرات پس آزمون مهارت خواندن در دو گروه (کیف خواندن و کنترل) بعد از حذف اثر پیش آزمون، در گروه کیفیت خواندن و کنترل تفاوت معنی داری وجود دارد و فرضیه پژوهش تایید شد و این یافته با نتایج پژوهش های حسن زاده بارانی کرد (۱۳۹۶)، سیلینکاش و همکاران (۲۰۲۰)، گودمن و همکاران (۲۰۲۰)، همسو است.

درگیر کردن کودکان در زمینه خواندن در خانه یکی از راه‌های افزایش مشارکت خانواده‌ها در امر آموزش است. کیف خواندن، راهی برای تأمین فعالیت‌های ارتقاء سواد به روش‌های نوین است که در خصوص محتوا، اجرا و ارزیابی برای جلب مشارکت والدین در آموزش فرزندان در خانه پیشنهادهایی را ارائه می‌دهد. در صورت استفاده از ابزارهای مناسب، والدین می‌توانند در توسعه سواد فرزندان خود با استفاده از استراتژی‌ها و فعالیت‌هایی برای ارتقا مهارت خواندن دانش‌آموزان مشارکت کنند. اما با وجود اهمیت این مسئله متأسفانه اکثر والدین نمی‌دانند از کجا و چگونه شروع کنند. به صورت کلی نوع حمایت‌ها و مشارکت والدین متفاوت است و بر انگیزه و پشتکار کودکان تأثیر بسزایی می‌گذارد. کیف خواندن به جهت ارائه محتوا و راهنمای حمایت والدین از طریق آن بر پیشرفت خواندن دانش‌آموزان موجب بهبود یادگیری و افزایش مهارت‌ها در کلاس درس خواهد شد و مهارت مطالعه را به دانش‌آموزان آموزش خواهد داد. از طرفی به دلیل اهمیت والدین بر انجام این تکلیف با حضور اعضای خانواده، احساس مسئولیت و اخلاق کاری را در دانش‌آموزان پرورش می‌دهد. دانش‌آموز متوجه اهمیت یادگیری می‌شود و به‌جای بازی، تلویزیون و استفاده از گوشی و تبلت زمان خاصی را به خواندن اختصاص می‌دهد.

همچنین براساس نتایج، بین میانگین نمرات پس‌آزمون نگرش به خواندن در دو گروه (کیف خواندن و کنترل) بعد از حذف اثر پیش‌آزمون، در گروه کیف خواندن و کنترل تفاوت معنی‌داری وجود دارد و فرضیه پژوهش تایید می‌گردد. این یافته با نتایج پژوهش‌های قبلی از جمله؛ حسن‌زاده بارانی کرد (۱۳۹۶)، کریمی (۱۳۹۴)، سیلینکاش و همکاران (۲۰۲۰)، ملرو و همکاران (۲۰۲۰)، فرنستروم^۱ (۲۰۱۷)، تیمکی^۲ (۲۰۱۵) همسویی دارد.

هدف از کیف خواندن در خانه، درگیر کردن والدین با یادگیری در خانه از طریق ارائه فعالیت‌های مختلف متمرکز بر سواد است. این برنامه برای افزایش مشارکت والدین در کتاب‌خوانی و فعالیت‌های مرتبط با والدین یا سایر اعضای خانواده طراحی شده است. مشارکت والدین می‌تواند بر نتایج تحصیلی دانش‌آموز برای موفقیت در مطالعه تأثیر مثبت بگذارد (ریچاردسون و همکاران، ۲۰۰۸). در سال‌های اخیر مشارکت والدین موضوع بسیاری از پژوهش‌ها در جهان شده است. به طور کلی مطالعات طولی نشان می‌دهد که مشارکت والدین تأثیری مثبت بر عملکرد تحصیلی، انگیزش تحصیلی، مهارت‌های سوادآموزی و درک فرزندان دارد. گزارش پژوهش‌های بالا نیز نشان می‌دهند که مشارکت والدین در امور مدرسه و یادگیری دانش‌آموزان موجب نگرش مثبت والدین نسبت به خود، مدرسه و نقش کادر آموزشی در رشد و تربیت فرزندان‌شان شده است. تعامل میان تجارب یادگیری رسمی کودک در مدرسه با تجربه رشد غیررسمی کودک در خانه و خانواده از طریق طرح کیف خواندن رخ می‌دهد. در واقع طرح کیف خواندن به نوعی توانمندسازی والدین به جهت استفاده کودکان از حداکثر مزایای برنامه درسی به وسیله همکاری نزدیک میان خانه و مدرسه با کیف خواندن است. می‌توان گفت که اغلب دانش‌آموزان تکالیف نوشتنی را در منزل انجام می‌دهند اما، خواندن نیاز به یک برانگیختگی درونی دارد تا دانش‌آموز با لذت تکالیف خواندنی را انجام دهد. این انگیزش درونی زمانی در دانش‌آموز ایجاد می‌شود که شاهد اهمیت به کتاب خوانی در محیط خانه باشد و والدین فرهنگ مطالعه و کتابخوانی را در خانه رواج دهند، پس به صورت درونی در دانش‌آموز لذت خواندن و فرهنگ مطالعه ایجاد می‌شود.

براساس تایید تأثیر افزایشی طرح «کیف خواندن» مبتنی بر رویکرد سازنده‌گرایی اجتماعی نگرش به خواندن و مهارت خواندن دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی پیشنهاد می‌شود:

✓ طرح کیف خواندن با مشارکت والدین، در مدارس جهت بهبود مهارت خواندن متون ادبی و اطلاعاتی دانش‌آموزان ابتدایی اجرا گردد.

✓ مدارس با ایجاد برنامه‌های تشویقی و انگیزشی به صورت مسابقه، ارزش کتاب خواندن و مطالعه را برای والدین و دانش‌آموزان افزایش دهند.

¹ Fernstrum

² Timkey

✓ والدین به عنوان الگوهایی برای دانش آموزان از طریق مطالعه کردن، هدیه دادن کتاب به همدیگر، در نظر گرفتن مکانی از منزل به عنوان کتابخانه نگرش به مطالعه را بهبود نمایند.

مشارکت نویسندگان

دکتر ژیلا حیدری: استادراهنما و هدایتگر اصلی مسیر پژوهش.
دکتر محمد جاودانی: استاد مشاور و راهنمایی و ارائه‌دهنده پیشنهاد جهت بهبود مراحل انجام پژوهش.
پریسا کیهان زاده: محقق و مجری پژوهش.

تشکر و قدردانی

امتنان و تشکر فراوان از استاد گرامی سرکار خانم دکتر ژیلا حیدری که در تمام مراحل تدوین پایان‌نامه به شماره ۲۶۸۸ ثبت شده در تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۸ در سامانه ملی ثبت پایان‌نامه (ایرانداک)، بینش دقیق و هدایت‌های مدیرانه ایشان همواره راهنمای اینجانب بوده و با بذل بی‌دریغ ره‌توشه علم و دانش خویش رهبری و راهنمایی این پژوهش را به عهده گرفتند. همچنین از استاد ارجمند؛ جناب آقای دکتر محمد جاودانی که مشاوره این پژوهش را به عهده داشته و با رهنمودهای خود اینجانب را یاری نمودند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

تعارض منافع

«هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است»

منابع

- احمدی قراچه، علی محمد و دوکوهکی، حسین. (۱۳۹۷). *ارایه الگوی مفهومی یادگیری ترکیبی مبتنی بر قابلیت‌ها و ویژگی‌های نظریه سازنده‌گرایی اجتماعی*. اولین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی ایران، تهران، <https://civilica.com/doc/783678>.
- آقازاده، محرم، میرایی آشتیانی، مهتاب سادات. (۱۳۹۶). *مدارس یادگیرنده، کاربرد نظریه یادگیری ساخت و سازگرایی در پیش‌دبستانی*. چاپ اول، تهران: مرآت.
- پژوهشگاه مطالعات وزارت آموزش و پرورش. (۱۳۹۱). *آمار دقیق رتبه ایران در مطالعات پرلز*. برگرفته از پایگاه اینترنتی www.rie.ir.
- جان دبلیو، سانتراک. (۱۳۹۷). *روان‌شناسی تربیتی*. ترجمه: سعیدی، شاهده؛ عراقچی، مهشید و دانش‌فر، حسین. تهران: نشر رسا، نوبت پنجم.
- حسن‌زاده بارانی‌کرد، سودابه. (۱۳۹۶). *نقش فعالیت‌های حمایتی والدین بر عملکرد سواد خواندن دانش‌آموزان: آزمون برابری مدل‌ها بر حسب جنسیت*. *مطالعات برنامه ریزی آموزشی*، مقاله ۵، دوره ۶، شماره ۱۱، بهار و تابستان ۱۳۹۶، صفحه ۱۳۲-۱۰۴.
- حسینی‌ایمنی، سیده‌سپیده. (۱۳۹۶). *بررسی میزان بکارگیری راهبردهای محیط سازنده‌گرایی اجتماعی توسط معلمان و ادراک دانش‌آموزان از آن*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه مازندران.
- حسینی، سیدمهدی؛ نعمتی، سمیه. (۱۳۹۴). *بررسی رابطه‌ی مهارت‌های خواندن و موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان دبیرستانی شهر سنندج*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی و علوم اجتماعی، دانشگاه کردستان.
- سیف‌نراقی، مریم؛ نادری، عزت‌الله. (۱۳۹۴). *نارسی‌های ویژه یادگیری*. نشر: ارسباران.
- فتحی، محمدرضا. (۱۳۹۸). *نظریه سازنده‌گرایی اجتماعی و دلالت‌های آن برای فرایند یادگیری و تدریس*. نشریه پویش در آموزش علوم انسانی، سال چهارم، شماره ۱۵، ۱۳۹۸، ص ۱۰۰-۸۶.

فردانش، هاشم. (۱۳۸۷). طبقه‌بندی الگوهای طراحی سازنده‌گرا بر اساس رویکردهای یادگیری و تدریس. *مجله علمی - پژوهشی مطالعات تربیتی و روان‌شناسی*، دانشگاه فردوسی مشهد، دوره نهم، شماره دوم.

قائد امینی، رقیه؛ کیامنش، علیرضا و قربانی، رقیه. (۱۳۹۳). *رابطه بین وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده، فعالیت‌های خواندن در خانه، خودپنداره و نگرش دانش‌آموزان به خواندن با عملکرد سواد خواندن دانش‌آموزان (بر اساس مطالعات پرلز ۲۰۰۶)*. پژوهش در برنامه ریزی درسی، سال یازدهم، دوره دوم، شماره ۴۱.

کریمی، عبدالعظیم. (۱۳۹۴). بررسی عوامل مؤثر بر ارتقاء سواد خواندن دانش‌آموزان (بر اساس نتایج مطالعات پرلز)، در *مجموعه مقالات فرهنگ خواندن، دانشگاه کردستان، نشر چاپار*.

لرنر، جانت. (۱۳۹۲). *ناتوانی‌های یادگیری: نظریه‌ها، تشخیص و راهبردهای تدریس*. مترجم: عصمت دانش، تهران: مرکز چاپ و انتشارات انشگاه شهید بهشتی.

مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۷). *بازاندیشی فرایند یاددهی - یادگیری*. چاپ سوم، تهران: انتشارات مدرسه.

References

- Ashley, Good Overton. (2017). *Enhancing Learners' Reading Habits Through Reading Bags At Secondary Schools. Reading & Writing - Journal Of The Reading Association Of South Africa*, Issn: (Online) 2308-1422, (Print) 2079-8245. (Good Overton, 2017)
- Ayaz, M. F. (2020). The effects of the constructivist learning approach on student's academic achievement: A meta-analysis study. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 14(4), 143-156.
- Black, A. M. (2006). *Attitudes to reading: An investigation across the primary years*. A Thesis for the degree of Master of Education, Australian Catholic University. (Black, 2006)
- Fernstrum, Lisa. (2017). The Effect of Take Home Literacy Bags on Parents and students' Feelings Towards School. *Northwestern Colleg*. (Fernstrum, 2017)
- Guzmán-Simón, Fernando., Gil-Flores, Javier and Pacheco-Costa, Alejandra. (2020). Home literacy environment and reading comprehension in Spanish primary education. *Journal of Research in Reading, ISSN 0141-0423*.
- Jemberie, L. W. (2021). Teachers' perception and implementation of constructivist learning approaches: Focus on Ethiopian Institute of textile and fashion technology, Bahir Dar. *Cogent Education*, 8(1), 1907955. (Jemberie, 2021)
- Martines, R.S., Aricak, O.T. & Jewell, J. (2008). Influence Of Reading Attitude On Reading Achievement: A Test Of The Temporal-Interaction Model. *Psychology In The Schools*, 45(10), 1011-1030. (Martines, R.S., Aricak, O.T. & Jewell, J, 2008)
- Mathangwane, J. T. & Arue, E. (2006). Family Literacy: Attitude of parents toward of reading in rural communities in Botswana. *The reading matrix*, 6, 2, 130-155.
- Melero, Angeles., Villalon, Ruth & Izquierdo-Magaldi, Belen. (2020). Attitudes toward reading, reading self-confidence, family involvement and reading comprehension in the second grade. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 18(50):159-182.
- Petscher, Y. (2010). A Meta -Analysis Of The Relationship Between Students Attitude Towards Reading And Achievement In Reading. *Journal Of Research In Reading*, 33 ,4, 335-355. (Petscher, 2010)
- Purwarno, A.S.(2018). Constructivist Learning Theory: The Contribution to Foreign Language Learning and Teaching. *Journal of Literature and Art Studies*, DOI: 10.18502/kss.v3i4.1921 (Purwarno, 2018)

- Silinskas G, Sénéchal M, Torppa M and Lerkkanen M-K. (2020). Home Literacy Activities and Children's Reading Skills, Independent Reading, and Interest in Literacy Activities From Kindergarten to Grade 2. *Front. Psychol*, Volume 00, Issue 00, 2020, pp 1–19.
(Silinskas, Sénéchal, Torppa, 2020 & Lerkkanen)
- Timkey, S. (2015). The Influence Of Parent Attitudes And Involvement On Children's Literacy Achievement. *Education And Human Development Master's Theses*, 562.
(Timkey, 2015)
- Tria, J. Z. (2020). The COVID-19 pandemic through the lens of education in the Philippines: The new normal. *International Journal of Pedagogical Development and Lifelong Learning*, 1(1), 2-4
(Tria, 2020)

